

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia.....r.

**w sprawie sposobu dokumentowania faktu użycia środków przymusu bezpośredniego
przez strażników gminnych (miejskich)**

Na podstawie art. 14h ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób dokumentowania faktu użycia środków przymusu bezpośredniego;
- 2) zakres udzielania pierwszej pomocy;
- 3) zakres zapewnienia pomocy lekarskiej;
- 4) sposób przechowywania i rejestrowania środków przymusu bezpośredniego.

§ 2. 1. Każdy fakt użycia środka przymusu bezpośredniego dokumentowany jest przez strażnika gminnego (miejskiego), zwanego dalej „strażnikiem”, bezpośrednio po zdarzeniu, w notatniku służbowym.

2. Fakt użycia środka przymusu bezpośredniego dokumentowany jest także w notatce służbowej, w przypadku gdy:

- 1) użycie środka przymusu bezpośredniego nastąpiło wobec kobiety ciężarnej;
- 2) w wyniku użycia środka przymusu bezpośredniego nastąpiło zranienie osoby lub pojawiły się widoczne objawy zagrożenia dla jej życia lub zdrowia;
- 3) w wyniku użycia środka przymusu bezpośredniego nastąpiła śmierć osoby lub szkoda w mieniu;
- 4) strażnik odstępuje od udzielenia pierwszej pomocy;
- 5) użycie środka przymusu bezpośredniego nastąpiło wobec osób, o których mowa w art. 14b ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych, zwanej dalej „ustawą”.

3. W notatce służbowej dokumentuje się w szczególności:

- 1) imię i nazwisko oraz numer identyfikacyjny strażnika;
- 2) czas i miejsce użycia środka przymusu bezpośredniego;
- 3) dane osoby, wobec której użyto środka przymusu bezpośredniego;
- 4) szczegółowe powody użycia środka przymusu bezpośredniego i jego rodzaj;
- 5) opis postępowania poprzedzającego użycie środka przymusu bezpośredniego;
- 6) sposób użycia środka przymusu bezpośredniego;

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 130, poz. 1190, z 2008 r. Nr 223, poz. 1458 oraz z 2009 r. Nr 97, poz. 803.

- 7) skutki użycia środka przymusu bezpośredniego;
- 8) inne ważne okoliczności zdarzenia;
- 9) dane ustalonych świadków zdarzenia;
- 10) podpis strażnika sporządzającego notatkę.

4. Jeżeli w wyniku użycia środka przymusu bezpośredniego nastąpiła śmierć osoby lub szkoda w mieniu, w notatce służbowej, o której mowa w ust. 3, dokumentuje się również informacje o:

- 1) powiadomieniu o zdarzeniu komendanta straży gminnej (miejskiej), zwanego dalej „komendantem straży”, lub osoby przez niego wyznaczonej oraz najbliższej jednostki Policji;
- 2) działaniach podjętych w celu zabezpieczenia miejsca zdarzenia.

5. Notatkę służbową przedkłada się przełożonemu.

§ 3. 1. Pierwsza pomoc udzielana jest w zakresie przewidzianym w przepisach ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410, z późn. zm.²⁾).

2. Strażnik może odstąpić od udzielenia pierwszej pomocy w przypadku, gdy:

- 1) zapewnione jest udzielenie osobie poszkodowanej pomocy przez inne osoby lub podmiot powołany ustawowo do wykonywania medycznych czynności ratunkowych;
- 2) osoba poszkodowana wyraża sprzeciw lub uniemożliwia swoim zachowaniem udzielenie pierwszej pomocy.

3. Pomoc lekarską zapewnia się przez zawiadomienie podmiotu ustawowo powołanego do wykonywania medycznych czynności ratunkowych.

4. Strażnik zawiadamia podmiot ustawowo powołany do wykonywania medycznych czynności ratunkowych w przypadku, gdy:

- 1) odstępuje od udzielenia pierwszej pomocy zgodnie z ust. 2;
- 2) w wyniku użycia środka przymusu bezpośredniego nastąpiło zranienie osoby lub pojawiły się widoczne objawy zagrożenia dla jej życia lub zdrowia;
- 3) podejrzewa śmierć osoby, wobec której użył środka przymusu bezpośredniego;
- 4) środka przymusu bezpośredniego użyto wobec kobiety ciężarnej.

§ 4. Środki przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 2, 3, 6 i 7 ustawy, przechowuje się w pomieszczeniach znajdujących się w siedzibie straży gminnej (miejskiej), zwanej dalej „strażą”, lub w obiekcie chronionym. Powinny one być przechowywane w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym.

§ 5. Środki przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 4 ustawy, przechowuje się w:

- 1) obiektach należących do straży lub w innych obiektach,
- 2) miejscu zamieszkania strażnika, jeśli posiada on niezbędne do tego warunki

– w sposób przewidziany w przepisach w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 89, poz. 590 i Nr 166, poz. 1172, z 2008 r. Nr 17, poz. 101 i Nr 237, poz. 1653 oraz z 2009 r. Nr 11, poz. 59 i Nr 122, poz. 1007.

zwierząt gospodarskich oraz w przepisach w sprawie minimalnych warunków utrzymywania poszczególnych gatunków zwierząt wykorzystywanych do celów rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych i specjalnych.

§ 6. Środek przymusu bezpośredniego, o którym mowa w art. 14 ust. 2 pkt 5 ustawy, przechowuje się w sposób przewidziany w przepisach o broni i amunicji.

§ 7. 1. Środki przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy, rejestrowane są w książce ewidencji kajdanek i pałek obronnych wielofunkcyjnych.

2. Środki przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 4 ustawy, rejestrowane są w książce ewidencji psów i koni służbowych.

3. Książki ewidencji, o których mowa w ust. 1 i 2, zawierają:

- 1) nazwę środka przymusu bezpośredniego;
- 2) datę wpisu do ewidencji i podpis osoby dokonującej wpisu;
- 3) uwagi.

§ 8. 1. Środki przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 6 i 7 ustawy, rejestrowane są w książce ewidencji przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, na które nie jest wymagane pozwolenie na broń, i ręcznych miotaczy gazu.

2. Książka, o której mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) nazwę środka przymusu bezpośredniego;
- 2) serię i numer przedmiotu przeznaczonego do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, na który nie jest wymagane pozwolenie na broń;
- 3) rok produkcji środka przymusu bezpośredniego;
- 4) datę wpisu do ewidencji i podpis osoby dokonującej wpisu;
- 5) uwagi.

§ 9. Książki ewidencji, o których mowa w § 7 ust. 1 i 2 oraz w § 8 ust. 1, prowadzi i przechowuje komendant straży lub upoważniony przez niego pracownik straży.

§ 10. Środek przymusu bezpośredniego, o którym mowa w art. 14 ust. 2 pkt 5 ustawy, rejestruje się w sposób określony w przepisach w sprawie warunków przydziału, przechowywania i ewidencjonowania broni palnej bojowej i amunicji przez strażę.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 24 grudnia 2009 r.³⁾

PREZES RADY MINISTRÓW

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2004 r. w sprawie przypadków, sposobów i trybu użycia przez strażników gminnych (miejskich) środków przymusu bezpośredniego (Dz. U. Nr 18, poz. 169), które traci moc na podstawie art. 4 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o zmianie ustawy o strażach gminnych, ustawy o Policji oraz ustawy – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 97, poz. 803).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia został sporządzony na podstawie upoważnienia zawartego w art. 14h ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o zmianie ustawy o strażach gminnych, ustawy o Policji oraz ustawy – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 97, poz. 803).

Bazą projektu było rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2004 r. w sprawie przypadków, sposobów i trybu użycia przez strażników gminnych (miejskich) środków przymusu bezpośredniego (Dz. U. Nr 18, poz. 169).

Z przedmiotowego projektu rozporządzenia wyłączono te kwestie, które znalazły uregulowanie w ustawie o strażach gminnych w art. 14 – 14 g.

W § 1 określa się zakres przedmiotowy rozporządzenia. W § 2 zobowiązano strażników gminnych (miejskich) do dokumentowania faktu użycia środka przymusu bezpośredniego w notatnikach służbowych, a dodatkowo w notatce służbowej, w przypadkach określonych w ust. 2. W ust. 3 określono, co powinna zawierać notatka. Z kolei w ust. 4 wskazano, jakie dodatkowe informacje dokumentuje się, gdy w wyniku użycia środka przymusu bezpośredniego nastąpiła śmierć osoby lub szkoda w mieniu.

W § 3 uregulowano kwestie dotyczące udzielania pierwszej pomocy przez strażników gminnych (miejskich), odstąpienia od udzielania tej pomocy, a także zapewnienia pomocy lekarskiej.

W § 4 określono sposób przechowywania kajdanek, pałek obronnych wielofunkcyjnych, przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób, za pomocą energii elektrycznej, na które nie jest wymagane pozwolenie na broń oraz ręcznych miotaczy gazu.

W § 5 określono sposób przechowywania konia i psa służbowego, wskazując miejsca, w których się je przechowuje, odsyłając odnośnie sposobu przechowywania do przepisów w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze zwierząt gospodarskich oraz w przepisach w sprawie minimalnych warunków utrzymywania poszczególnych gatunków zwierząt wykorzystywanych do celów rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych i specjalnych.

W § 6 w zakresie przechowywania przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób, za pomocą energii elektrycznej, na które jest wymagane pozwolenie na broń, odesłano do odpowiednich przepisów o broni i amunicji, natomiast kwestię rejestrowania tego środka, uregulowano poprzez odesłanie w § 10 do przepisów regulujących warunki przydziału, przechowywania i ewidencjonowania broni palnej bojowej i amunicji przez strażę.

W § 7 i 8 określono sposób rejestrowania pozostałych środków przymusu bezpośredniego, tj. kajdanek, pałek obronnych wielofunkcyjnych, psów i koni służbowych, przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, na które nie jest wymagane pozwolenie na broń oraz wskazano, co powinny zawierać książki, w których się je rejestruje. W stosunku do dotychczasowych regulacji ograniczono obowiązek podawania oznaczenia serii i numeru jedynie do przedmiotu przeznaczonego do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, na które nie jest wymagane pozwolenie na broń. Rezygnacja z ww. obowiązku w stosunku do ręcznych miotaczy gazu wynika z faktu, że producent nie umieszcza ww. oznaczeń przy tym środku przymusu bezpośredniego. Na opakowaniu ręcznego miotacza gazu zamieszczone są informacje dotyczące sposobu jego użycia, terminu jego przydatności, nazwy dystrybutora, środków ostrożności i rodzaju składników chemicznych użytych do wytworzenia gazu.

Natomiast w § 9 wskazano, że książki ewidencji, o których mowa w § 7 ust. 1 i 2 oraz w § 8 ust. 1 prowadzi lub przechowuje Komendant straży lub upoważniony przez niego pracownik straży.

Należy zaznaczyć, iż przedmiotowy dokument został wypracowany przez Zespół do Spraw Współpracy ze Strażami Gminnymi (Miejskimi). Zespół działa jako organ pomocniczy Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, a w jego skład wchodzi oprócz przedstawicieli resortu spraw wewnętrznych i administracji, przedstawiciele samorządu terytorialnego, reprezentujący Związek Miast Polskich oraz Krajową Radę Komendantów Straży Miejskich i Gminnych.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie w dniu 24 grudnia 2009 r., wraz z wejściem w życie ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o zmianie ustawy o strażach gminnych, ustawy o Policji oraz ustawy – Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. Nr 97, poz. 803).

Projektowana regulacja nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej oraz Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt:

Projekt oddziałuje na strażników gminnych (miejskich) .

2. Konsultacje społeczne:

W ramach konsultacji społecznych projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, zgodnie z wymaganiami art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337).

Projekt został również przekazany Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, która wydała pozytywną opinię proponując, aby strażnik gminny (miejski) zawiadamiał podmiot ustawowo powołany do wykonywania medycznych czynności ratunkowych w przypadku, gdy podejrzewa śmierć osoby, wobec której użył środka przymusu bezpośredniego, co zostało w projekcie uwzględnione.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw, a także rozwój regionalny:

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, a także rozwój regionalny.